

Implementarea filtrelor active de ordinul doi cu AOI

Schema cea mai utilizata este prezentată in figura 7.1 (schema cu reacție multiplă)

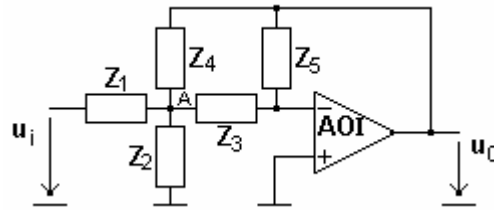

Figura 7.1

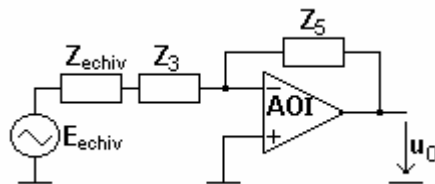
Notând cu: E_{echiv} -generatorul echivalent in pct A

Z_{echiv} -impedanța generatorului echivalent in pct A

se scrie legea Kirchoff I la borna neinversoare a amplificatorului:

$$E_{echiv} = \frac{\frac{u_i}{Z_1} + \frac{u_0}{Z_4}}{\frac{1}{Z_{echiv}}}$$

$$\frac{1}{Z_{echiv}} = \frac{1}{Z_1} + \frac{1}{Z_2} + \frac{1}{Z_4}$$

$$\frac{E_{echiv}}{Z_3 + Z_{echiv}} + \frac{u_0}{Z_5} = 0$$

Notite

$$\left(\frac{u_i z_{echiv}}{z_1} + \frac{u_0 z_{echiv}}{z_4} \right) z_5 = -u_0 (z_3 + z_{echiv})$$

$$H(s) = \frac{u_0(s)}{u_i(s)} = - \frac{\frac{z_5}{z_1} z_{echiv}}{\frac{z_5}{z_4} z_{echiv} + z_3 + z_{echiv}} = - \frac{\frac{1}{z_1 z_3}}{\frac{1}{z_3 z_4} + \frac{1}{z_3 z_5} + \frac{1}{z_5 z_{echiv}}}$$

$$H(s) = - \frac{Y_1 Y_3}{Y_5 (Y_1 + Y_2 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4}$$

Observatie: Demonstratia decurge mai simplu daca se calculeaza cu admitante, formula finala fiind aceeasi.

$$Y_{echiv} = Y_1 + Y_2 + Y_4$$

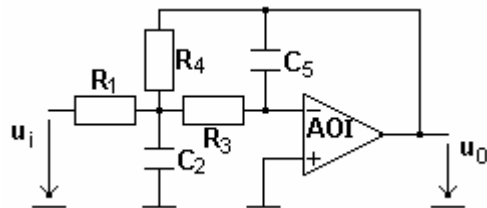
$$E_{echiv} = \frac{u_i Y_1 + u_0 Y_4}{Y_1 + Y_2 + Y_4}$$

$$\frac{E_{echiv}}{\frac{1}{Y_3} + \frac{1}{Y_{echiv}}} = -u_0 Y_5$$

Alegând convenabil admitanțele Y_1 - Y_5 se pot obține următoarele tipuri de filtre:

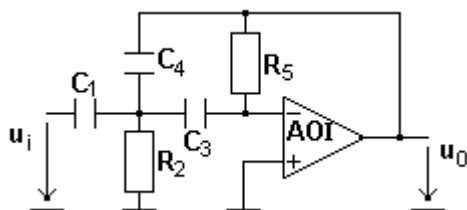
FTJ :

$$H(s) = - \frac{\frac{1}{R_1} \frac{1}{R_3}}{sC_5 \left[\left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} \right) + sC_2 \right] + \frac{1}{R_3} \frac{1}{R_4}}$$

FTS:

$$H(s) = - \frac{s^2 C_1 C_3}{\frac{1}{R_5} \left[\frac{1}{R_2} + s(C_1 + C_3 + C_4) \right] + s^2 C_3 C_4}$$

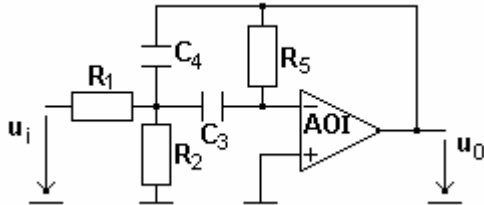

FTB:

a)

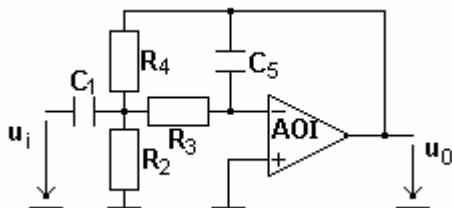
Notite

$$H(s) = -\frac{\frac{1}{R_1} C_3 s}{\frac{1}{R_5} \left[\left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right) + s(C_3 + C_4) \right] + s^2 C_3 C_4}$$

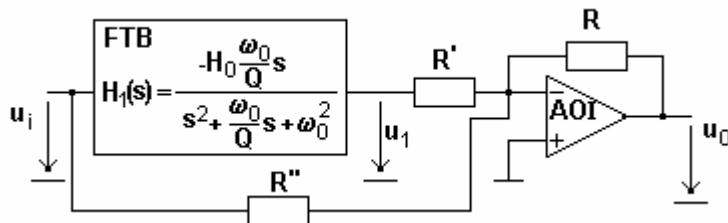

b)

$$H(s) = \frac{-s C_1 \frac{1}{R_3}}{s C_5 \left[\left(\frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} \right) + s C_1 \right] + \frac{1}{R_3 R_4}}$$

FRB: Implementarea poate fi facuta utilizand un FTB si un AO in configuratie de sumator

$$u_1(s) = H_1(s) u_i(s)$$

$$u_0(s) = -u_1 \frac{R}{R'} - u_i \frac{R}{R''} = -u_i(s) \left(H_1(s) \frac{R}{R'} + \frac{R}{R''} \right)$$

$$H_2(s) = \frac{\frac{R}{R'} (s^2 + \frac{\omega_0}{Q} s + \omega_0^2) - \frac{R}{R''} H_0 \frac{\omega_0}{Q} s}{s^2 + \frac{\omega_0}{Q} s + \omega_0^2} = \frac{\frac{R}{R'} (s^2 + \omega_0^2) + \frac{s R \omega_0}{R' Q} (1 - \frac{R'}{R''} H_0)}{s^2 + \frac{\omega_0}{Q} s + \omega_0^2}$$

Pentru ca schema sa fie un filtru rejector de bandă (FRB) trebuie indeplinite urmatoarele conditii:

$$1 = \frac{R' H_0}{R''} \Rightarrow H_0 = \frac{R''}{R'}$$

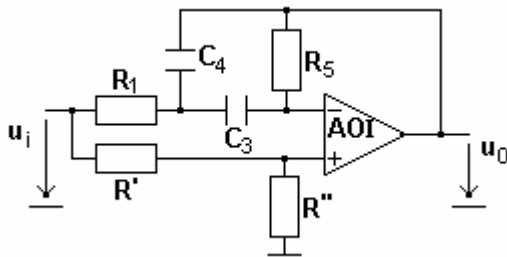
Amplificarea noului filtru H_0' va fi R/R'

FTT: Pentru ca schema prezentata anterior sa fie un filtru rector de bandă (FTT) trebuie indeplinita urmatoarea condiție:

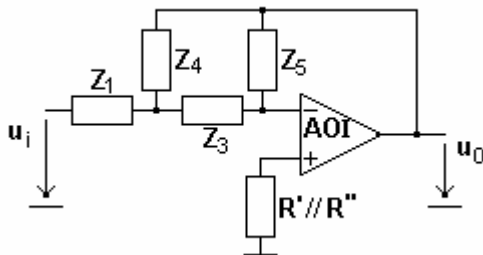
$$-1 = 1 - \frac{R' H_0}{R''} \Rightarrow H_0 = \frac{2R''}{R'}$$

Implementarea filtrelor cu amplificator cu reactii multiple modificat

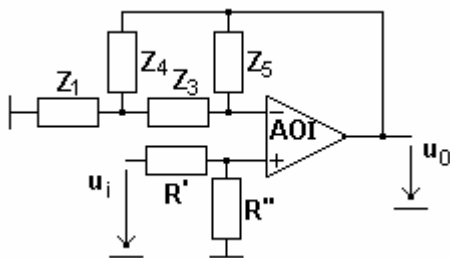
O alta posibilitate de implementare a filtrelor, cu un singur AO, este utilizarea unui filtru cu reactii multiple modificat ($Z_2 \rightarrow \infty$) folosit in conexiune de amplificator difrential.

Pentru a calcula acesta schema utilizam rezultatele de la amplificatorul difrential (calculand cu teorema superpozitiei) si de la filtrul general cu reactii multiple, in cazul particular precizat. ($Z_2 \rightarrow \infty$).

$$u_0'(s) = -\frac{Y_1 Y_3}{Y_5 (Y_1 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4} u_i(s) \text{ si}$$

$$u_0''(s) = \frac{R''}{R' + R''} \left(1 + \frac{Y_1 Y_3}{Y_5 (Y_1 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4} \right) u_i(s)$$

$$u_0 = u_0' + u_0'' \text{ (conform teoremei superpozitiei)}$$

utilizand notatia $K = \frac{R''}{R' + R''}$ se obtine expresia generala a functiei de transfer:

$$H(s) = \frac{Y_1 Y_3 (K - 1) + K Y_5 (Y_1 + Y_3 + Y_4) + K Y_3 Y_4}{Y_5 (Y_1 + Y_3 + Y_4) + Y_3 Y_4}$$

In cazul particular analizat obtinem expresia:

$$H(s) = \frac{\frac{1}{R_1} s C_3 (k-1) + k \frac{1}{R_5} \left(\frac{1}{R_1} + s C_3 + s C_4 \right) + k s^2 C_3 C_4}{\frac{1}{R_5} \left(\frac{1}{R_1} + s C_3 + s C_4 \right) + s^2 C_3 C_4}$$

Funcția de transfer este un biquad deci poate fi folosită și pentru implementarea unui **FTT**. Pentru a fi un filtru rejector de bandă (**FBR**) trebuie ca coeficientul variabilei s să fie zero, adică trebuie îndeplinită condiția:

$$\frac{1}{R_1} C_3 (k-1) + \frac{C_3 + C_4}{R_5} k = 0$$

Dacă se alege $C_3 = C_4 = C$ condiția devine :

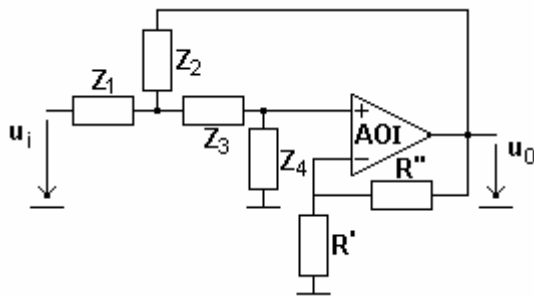
$$0 = (k-1)/R_1 + 2k/R_5 \Rightarrow k = R_5 / (R_5 + 2R_1)$$

Implementarea filtrelor cu AO cu câștig scăzut

Aceste filtre utilizează AO caracterizate prin următorii parametri:

$$(Z_{int} \rightarrow \infty, Z_{ies} \rightarrow 0, A < 20\text{dB})$$

Această caracterizare corespunde unui generator de tensiune ideal și de aceea aceste filtre se mai întâlnesc, în literatura de specialitate, sub numele de filtre cu generator de tensiune comandat. Una dintre cele mai utilizate structuri este descrisă în figura următoare:

Pentru deducerea funcției de transfer se observă că amplificarea amplificatorului neînversor este dată de relația:

$$A_u = k = 1 + \frac{R''}{R'}$$

Deducerea formulei finale este mai ușoară dacă se utilizează admitanțele:

$$E_{echiv} = \frac{u_i Y_1 + u_0 Y_2}{Y_1 + Y_2}$$

$$Y_{echiv} = Y_1 + Y_2$$

$$U_0 = E_{echiv} k \frac{1}{1 + \frac{Y_4}{Y_3} + \frac{Y_4}{Y_{echiv}}} = \frac{k Y_3 (u_i Y_1 + u_0 Y_2)}{(Y_3 + Y_4)(Y_1 + Y_2) + Y_3 Y_4}$$

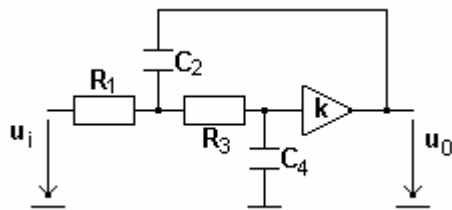
de unde:

$$H(s) = \frac{u_0(s)}{u_i(s)} = \frac{k Y_1 Y_3}{(Y_3 + Y_4)(Y_1 + Y_2) + Y_3 Y_4 - k Y_2 Y_3}$$

Notite

Cu această structură se pot obține următoarele tipuri de filtre:

FTJ:

$$H(s) = \frac{\frac{k}{R_1 R_3}}{\left(\frac{1}{R_1} + sC_2\right)\left(\frac{1}{R_3} + sC_4\right) + \frac{1}{R_3} sC_4 - \frac{k}{R_3} sC_2}$$

$$H(s) = \frac{\frac{k}{R_1 R_3}}{s^2(C_2 C_4) + s\left(\frac{C_4}{R_1} + \frac{C_2}{R_3} + \frac{C_4}{R_3} - \frac{kC_2}{R_3}\right) + \frac{1}{R_1 R_3}}$$

$$H(s) = \frac{k \frac{1}{R_1 R_3 C_2 C_4}}{s^2 + s\left(\frac{1}{R_1 C_2} + \frac{1}{R_3 C_4} + \frac{1}{R_3 C_2} - \frac{k}{C_4 R_3}\right) + \frac{1}{R_1 R_3 C_2 C_4}}$$

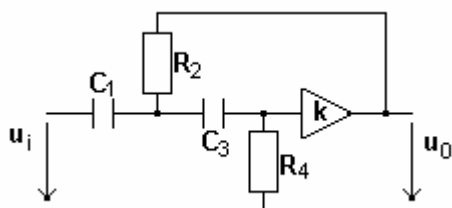
unde

$$\alpha = \frac{\omega_0}{Q} = \frac{R_3 C_4 + R_1 C_2 + R_1 C_4 - k R_1 C_2}{R_1 R_3 C_2 C_4}$$

$$H_0 = k \text{ si } \omega_0^2 = \frac{1}{R_1 R_3 C_2 C_4}$$

Observatie: Pentru urmatoarele exemple se vor pune in evidenta parametrii filtrelor

FTS:

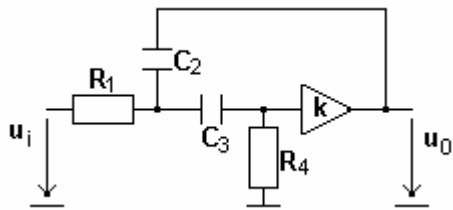

$$H(s) = \frac{s^2 C_1 C_3 k}{(sC_1 + \frac{1}{R_2})(sC_3 + \frac{1}{R_4}) + sC_3 \frac{1}{R_4} - \frac{1}{R_2} sC_3 k}$$

Notite

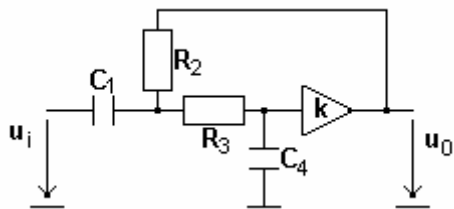
FTB:

a)

$$H(s) = \frac{ksC_3 \frac{1}{R_1}}{\left(\frac{1}{R_1} + sC_2\right)\left(sC_3 + \frac{1}{R_4}\right) + sC_3 \frac{1}{R_4} - ks^2C_2C_3}$$

b)

$$H(s) = \frac{ksC_1 \frac{1}{R_2}}{\left(sC_1 + \frac{1}{R_2}\right)\left(\frac{1}{R_3} + sC_4\right) + sC_4 \frac{1}{R_3} - k \frac{1}{R_2R_3}}$$

Continuarea este scanata curs8.2